
Olive Oil – Relish or Remedial

ברכות דף ל"ה – דף ל"ו.

חידושי הריטב"א מסכת ברכות דף לה עמוד ב

פירוש האי מפסיד השמן הוא וחשוב כמזיק ולא חשיבא הנאה כלל כדתנן לגבי תרומה דמשלם את הקרן ולא חומש. פירוש דאין חומש אלא בנהנה דהתורה אמרה איש כי יאכל קודש פרט למזיק ומן הדין מזיק להקדש פטור אלא דרבנן חייבוהו בקרן כשיש לו בעלים כגון דאתא ליד כהן וכו'.

תוספות הרא"ש מסכת ברכות דף לו עמוד א

אבל בלשון ה"ג הכתוב בספרים משמע שאין לו לברך אלא כי כייבי ליה חניכי דוקא דמתכוין לרפואה ומיתהני מיניה, אבל אי ליכא רפואה אפילו אם נותן שמן הרבה הוי אניגרון עיקר ותנן מברך על העיקר ופוטרי את הטפלה אבל כשהוא לרפואה אז השמן עיקר, והכי מסתבר טפי.

רמב"ם הלכות ברכות פרק ח הלכה ב

ועל השמן בתחלה הוא מברך בורא פרי העץ, במה דברים אמורים שהיה חושש בגרונו ושתה מן השמן עם מי השלקות וכיוצא בהן שהרי נהנה בשתייתו, אבל אם שתה השמן לבדו או שלא היה חושש בגרונו מברך עליו שהכל, שהרי לא נהנה בטעם השמן.

בית הבחירה למאירי מסכת ברכות דף לה עמוד ב

השותה שמן זית לבדו הן לרפואה כגון חושש בגרונו הן שלא לרפואה אינו מברך כלל שאין כאן שום הנאה ואדרבה לענין הזנה מיהא מזיק הוא לגוף ... ואם שותהו שלא ברפואה על ידי אנגרון והוא מיץ של סלקא שהיו משימין בו שמן הרבה ... הרי אנגרון עיקר ומברך על מיץ הסלקא ב"פ האדמה ולא על השמן ואם הוסיף בשמן עד שהיה השמן עיקר אינו מברך כלל שאף האנגרון בטל אצלו ... ואם שותהו לרפואה על ידי אנגרון זה ומפני הרפואה הוא מוסיף בו בשמן עד שהשמן עיקר שנמצא עכשיו השמן עיקר ושיש בו הנאת טעם מעט מברך על השמן וברכה שלו ב"פ העץ ... וכל מה שאמרנו שאינו מברך כלל דוקא ברכת השמן אבל שהכל מברך וכן כתבו גדולי המחברים ויש אומרים שאף שהכל אינו מברך וכן כל מה שנעשה לרפואה אם יש בו הנאת טעם קצת כגון מרקחות הנעשים לחולה מברך על העיקר שבו והרפואות המרות שאין שום הנאה באכילתן אינו מברך כלל וכו'.

רי"ף מסכת ברכות דף כה עמוד א

שמן זית מברכין עליו בורא פרי העץ ודוקא היכא דחשש בגרונו ושתה ליה על ידי אניגרון דהוי ליה שמן עיקר דתניא ... אבל היכא דאכיל ליה על ידי הפת הויא ליה הפת עיקר ושמן טפל ותנן זה הכלל וכו'.

רבינו יונה על הרי"ף מסכת ברכות דף כה עמוד א

והלשון שכתב הרי"ף ז"ל אבל היכא דאכיל ליה ע"י הפת הויא ליה הפת עיקר וכו' תימה הוא מה צריך בכאן לכתוב זה הלשון וכי איצטרך הכא לאשמועינן שהפת הוא עיקר ופוטרי כל מיני מאכל ודאי כיון דאמר מעיקרא ודוקא היכא דחשש בגרונו [הו"ל לומר ואם אינו חושש אפילו שותה ע"י אניגרון - גליון] לא מברך עליה אלא שהכל.